

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ

N 185 від 05.06.2001

Зареєстровано в Міністерстві
юстиції України
19 червня 2001 р.
за N 524/5715

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністра Оборони України
05.06.2001 N 185
([z0523-01](#))

ІНСТРУКЦІЯ

про організацію поховання військовослужбовців, які загинули (померли) під час проходження військової служби

{ Із змінами, внесеними згідно з Наказами Міністерства
оборони

N 40 ([z0167-03](#)) від 18.02.2003
N 393 ([z1158-16](#)) від 01.08.2016
N 576 ([z1484-16](#)) від 01.11.2016
N 477 ([z1247-17](#)) від 18.09.2017 }

1. Загальні положення

1.1. Інструкція про організацію поховання військовослужбовців, які загинули (померли) під час проходження військової служби (далі - Інструкція) визначає порядок дій посадових осіб Збройних Сил України щодо організації поховання військовослужбовців, які загинули (померли) під час проходження військової служби.

1.2. Відповідно до вимог Інструкції відповідальність за організацію поховання військовослужбовців, які загинули (померли) під час проходження військової служби, несуть особисто командири військових частин, а у випадках, визначених пунктами 2.1-2.2 Інструкції, - начальники та військові коменданти гарнізонів (військові комісари).

2. Порядок сповіщення про загибель (смерть) військовослужбовців

2.1. Командир військової частини зобов'язаний у той самий день особисто по телефону та телеграмою сповістити про загибель (смерть) військовослужбовця відповідного військового комісара та надіслати йому поштою письмове повідомлення встановленого зразка за формою, наведеною у додатку 2 до пунктів 3.5 і 4.2 цієї Інструкції (останнє, у разі потреби, може бути надіслане після закінчення проведення службового розслідування). У телеграмі необхідно зазначити дату та причину загибелі (смерті) військовослужбовця. Якщо смерть настала з вини військовослужбовця (необережність, самогубство, унаслідок дії з ознаками злочину), командир військової частини обов'язково вказує про це в письмовому повідомленні.

Військовий комісар зобов'язаний у день отримання телеграми негайно інформувати представників місцевої державної адміністрації або органів місцевого самоврядування за місцем проживання сім'ї про загибель (смерть) військовослужбовця із зазначенням її причин; особисто (по змозі в присутності лікаря) сповістити близьких родичів загиблого (померлого). Узгодити з рідними загиблого (померлого) військовослужбовця, представниками місцевої державної

адміністрації або органів місцевого самоврядування місце, час та порядок поховання загиблого (померлого) військовослужбовця.

Після отримання від військової частини письмового повідомлення встановленого зразка за формою, наведеною у додатку 2 до пунктів 3.5 і 4.2 цієї Інструкції, військовий комісар особисто передає його сім'ї або близьким родичам, інформує їх щодо пільг, передбачених законами та іншими нормативно-правовими актами України, та роз'яснює порядок порушення клопотання про призначення пенсії (допомоги) сім'ї загиблого (померлого) військовослужбовця.

Командир українського миротворчого контингенту про загибель (смерть) військовослужбовця зобов'язаний у той самий день особисто по телефону та телеграмою доповісти головнокомандувачу виду Збройних Сил України, якому підпорядкований. Останній зобов'язаний у день отримання телеграми сповістити сім'ю про загибель (смерть) військовослужбовця через відповідного військового комісара.

Командир військової частини (підрозділу), яка (який) виконує завдання у районі проведення антитерористичної операції (далі - АТО), про загибель (смерть) військовослужбовця повідомляє командира підрозділу цивільно-військового співробітництва штабу АТО або штабу оперативного-тактичного угруповання, у складі сил та засобів якого перебуває військова частина (підрозділ). { Пункт 2.1 глави 2 доповнено новим абзацом п'ятим згідно з Наказом Міністерства оборони N 393 ([z1158-16](#)) від 01.08.2016 }

У кожному військовому комісаріаті обладнується стенд, де розміщується повна інформація щодо прав на отримання пільг і різного роду виплат, передбачених чинним законодавством України, сім'ям або найближчим родичам загиблих (померлих) військовослужбовців.

{ Пункт 2.1 в редакції Наказу Міністерства оборони N 40 ([z0167-03](#)) від 18.02.2003 }

2.2. У разі поховання військовослужбовця за місцем служби районний (міський) військовий комісар за місцем призову загиблого (померлого) після одержання повідомлення та свідоцтва про смерть, які повинен надіслати командир військової частини, де проходив службу загиблий (померлий), у семиденний термін зобов'язаний особисто вручити сім'ї чи родичам загиблого (померлого) військовослужбовця повідомлення про смерть встановленого зразка (додаток 1), свідоцтво про смерть і фотокартки з місця поховання, а також висловити їм співчуття.

3. Порядок організації поховання, обліку загиблих (померлих) військовослужбовців

3.1. Наказом по військовій частині призначається комісія для організації поховання, до складу якої включаються один із заступників командира військової частини, офіцери штабу і виховної роботи та офіцери підрозділу, де проходив військову службу загиблий (померлий) військовослужбовець.

3.2. Якщо військовослужбовці померли від особливо небезпечних інфекцій, то трупи для поховання не видаються. Порядок поховання у таких випадках регулюється відповідно до чинного законодавства.

3.3. Поховання загиблого (померлого) військовослужбовця проводиться в костюмі літньому польовому, білизні натільній, шкарпетках і взутті або в парадно-вихідній формі одягу (за наявності), які йому належали. У разі якщо комплект форми одягу загиблого (померлого) військовослужбовця у непридатному стані (на підставі відповідного акта), видається новий комплект форми одягу та взуття.

Під час організації поховання загиблого (померлого) військовослужбовця за рахунок військової частини закуповуються такі предмети ритуальної належності: труна, труна оцинкована (за потреби), подушка, похоронне покривало, санітарний (патолого-анатомічний) мішок (за потреби), надгробний хрест, транспортувальний ящик (за потреби), ритуальний вінок, державний прапор, який після поховання передається близьким родичам загиблого (померлого).

Для поховання загиблого (померлого) військовослужбовця мусульманського віросповідання за рахунок військової частини закуповуються такі предмети ритуальної належності: труна, труна оцинкована (за потреби), подушка, санітарний (патолого-анатомічний) мішок (за потреби), транспортувальний ящик (за потреби), 9 метрів білої ситцевої матерії, державний прапор, який після поховання передається близьким родичам загиблого (померлого).

Крім того, військовою частиною можуть оплачуватись інші ритуальні послуги (виготовлення надписів на надгробних хрестах, написи на траурних стрічках ритуальних вінків, послуги кремації).

Особисті речі загиблого (померлого) військовослужбовця передаються за актом під особистий підпис одного з членів сім'ї, близьких родичів або спадкоємців загиблого (померлого).

{ Пункт 3.3 глави 3 в редакції Наказу Міністерства оборони N 477 ([z1247-17](#)) від 18.09.2017 }

3.4. У разі сильно виражених гнилісних змін трупа обмундирування укладати поверх небіжчика.

3.5. Облік загиблих (померлих) військовослужбовців здійснюється згідно з діючими правилами з обліку особового складу у штабі військової частини і військовому комісаріаті. У штабі військової частини на загиблого (померлого) військовослужбовця повинні бути оформлені такі документи:

військовий квиток;

обліково-послужна картка (солдатів, матросів, сержантів, старшин строкової військової служби);

розрахункова книжка військовослужбовця;

акт у двох примірниках за формою 29 на всі власні речі, цінності та особисті документи;

повідомлення про смерть встановленого зразка (додаток 2) у двох примірниках.

4. Порядок транспортування та супроводження труни з тілом загиблого (померлого) військовослужбовця

{ Заголовок глави 4 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства оборони N 393 ([z1158-16](#)) від 01.08.2016 }

4.1. Наказом командира військової частини або начальника гарнізону (військового комісара) для транспортування та супроводження труни з тілом загиблого (померлого) до місця поховання призначається команда з двох-чотирьох осіб. Старшим команди, як правило, призначається заступник командира військової частини, військового навчального закладу, установи. До складу команди включаються командир підрозділу або його заступник, де проходив службу загиблий (померлий), та 1-2 близьких товариші по службі. { Абзац перший пункту 4.1 глави 4 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства оборони N 393 ([z1158-16](#)) від 01.08.2016 }

У разі супроводження труни з тілом загиблого (померлого) військовослужбовця внаслідок порушення статутних вимог та доведення до самогубства команду очолює командир військової частини або його заступник для доставки тіла загиблого (померлого), висловлення співчуття та надання допомоги сім'ї, батькам, близьким родичам.

4.2. Старший команди при собі зобов'язаний мати повідомлення про смерть (додаток 2) та інші необхідні документи про обставини смерті, а також усі власні речі, цінності та документи загиблого (померлого) військовослужбовця і акти на них для передачі сім'ї, близьким родичам або спадкоємцям.

4.3. Членам сімей загиблих (померлих) військовослужбовців надається право на проїзд за рахунок Міністерства оборони України до місця поховання і назад, а також на проїзд і перевезення домашніх речей до вибраного сім'єю нового місця проживання протягом шести місяців від дня загибелі (смерті) військовослужбовця.

4.4. Військові перевізні документи на проїзд, перевезення тіла та домашніх речей видаються військовою частиною, де проходив службу військовослужбовець. Військові перевізні документи на членів сім'ї або грошова компенсація за їх проїзд видаються військовим комісаром за місцем проживання на підставі свідоцтва про смерть військовослужбовця, якщо вони не були забезпечені військовою частиною.

Дозвіл на транспортування тіла загиблого (померлого) військово-службовця видається місцевими адміністративними і санітарними органами.

4.5. Командири військових частин і старші команд із супроводження труни з тілом загиблого (померлого) військовослужбовця зобов'язані:

узгодити з начальниками гарнізонів та районними (міськими) військовими комісарами всі заходи щодо організації поховання загиблих (померлих) військовослужбовців;

передати після прибуття до місця поховання сім'ї або найближчим родичам загиблого (померлого) військовослужбовця власні речі, цінності, особисті листи та фотокартки, а районному (міському) військовому комісару – документи, у тому числі повідомлення та свідоцтво про смерть, і взяти участь у похованні;

затвердити корінець повідомлення про смерть з відміткою дати і місця поховання підписом та гербовою печаткою районного (міського) військового комісара і подати до штабу військової частини після повернення.

4.6. Транспортування тіл військовослужбовців, які загинули (померли) у районі проведення АТО, організовується командиром військової частини або за його зверненням начальником Управління цивільно-військового співробітництва Збройних Сил України.

{ Главу 4 доповнено новим пунктом 4.6 згідно з Наказом Міністерства оборони N 393 ([z1158-16](#)) від 01.08.2016 }

5. Порядок поховання військовослужбовців

5.1. Військовослужбовців, які загинули (померли) під час перебування на військовій службі, ховають з відданням військових почесностей згідно з вимогами Статуту гарнізонної та вартової служб Збройних Сил України ([550-14](#)).

5.2. При похованні військовослужбовців, які загинули (померли) під час виконання службових обов'язків, або тих, що мають особливі заслуги перед Батьківщиною, до складу почесного ескорту призначається військовий оркестр.

У разі відсутності в гарнізоні військового оркестру або можливостей його відрядження у складі почесного ескорту для забезпечення поховань, військовий оркестр виділяється з найближчого гарнізону.

{ Пункт 5.2 в редакції Наказу Міністерства оборони N 576 ([z1484-16](#)) від 01.11.2016 }

5.3. Військовослужбовцям, які загинули (померли) внаслідок учинення ними злочину, почесні, передбачені військовими статутами Збройних Сил України, не віддаються.

Начальник управління служби військ і режиму
Генерального штабу Збройних Сил України
генерал-майор

У.Ю.Уразов

Формат 148x210

Додаток 1
до пункту 2.2. Інструкції про організацію
поховання військовослужбовців, які
загинули (померли) під час проходження
військової служби

ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО СМЕРТЬ

Корінець повідомлення N _____

Повідомлення на _____

(в/звання, прізвище, ім'я, по батькові)

військовослужбовця, який загинув, помер, пропав безвісти)
вручено _____

(рідня, прізвище, ім'я, по батькові члена сім'ї або родича)

"___" _____ 20__ року

Військовий комісар _____

(військове звання)_____
(підпис)_____
(ініціали, прізвище)

"___" _____ 20__ року

Лінія відрізу
-----Кутовий штамп
Військомату_____
(точна адреса)_____
(прізвище, ім'я, по батькові)**ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО СМЕРТЬ**

Сповіщаю Вас зі скорботою про те, що Ваш _____

(рідня, в/звання, прізвище, ім'я, по батькові)_____
(текст характеристики)Це повідомлення є документом для порушення клопотання про
призначення пенсії (допомоги) та надання пільг, установлених
законодавством України.

М.П.

Районний (міський) військовий комісар

(військове звання)_____
(підпис)_____
(ініціали, прізвище)

Начальник _____ відділення

(військове звання)_____
(підпис)_____
(ініціали, прізвище)

Формат 148x210

Додаток 2
до пунктів 3.5 і 4.2 Інструкції про організацію
поховання військовослужбовців, які
загинули (померли) під час проходження
військової служби**ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО СМЕРТЬ**

Корінець повідомлення N _____

Повідомлення на _____
(військове звання, прізвище, ім'я, по батькові)_____
військовослужбовця, який загинув, помер, пропав безвісти)відіслано _____ районному (міському) військовому
комісару _____ області (республіки).

" _____ " _____ 20__ року

_____ (посада, військове звання, підпис, ініціали, прізвище)

Лінія відрізу

Кутовий штамп військової частини

Кому: (районному, міському

військовому комісару)

Місто: (республіка, область,

місто)

ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО СМЕРТЬ

Прошу сповістити гр. _____
яка (який) проживає _____
(точна адреса сім'ї або родичів)

про те, що її (його) _____
(рідня - чоловік, син, батько, брат,

_____ посада, в/звання, прізвище, ім'я, по батькові, рік народження)

_____ (текст характеристики)

_____ Командир частини (лікувального закладу)

_____ (військове звання) _____ (підпис) _____ (ініціали, прізвище)

Начальник штабу (начальник мед. частини)

_____ (військове звання) _____ (підпис) _____ (ініціали, прізвище)

" _____ " _____ 20__ року

Публікації документа

- **Офіційний вісник України** від 06.07.2001 — 2001 р., № 25, стор. 159, стаття 1139, код акта 19173/2001